

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tunyoginé dr. Gálik Ágnes ügyvéd (2660 Balassagyarmat, Madách út 12.) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Solymár Károly ügyvéd (1075 Budapest, Madách tér 3.) által képviselt (.....) alperes elleni osztalék megfizetése iránti perében a Pest Megyei Bíróság 2008. február 6-án kelt 10.G.40.026/2007/6. számú ítélete ellen az alperes fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 148.000 (száznegyvennyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes 1997. december 31-től 330 darab, egyenként 10.000 forint névértékű névre szóló osztalékelsőbbbségi és 330 db törzs részvénnel rendelkező részvényese alperesnek.

Az alperes 2003. október 6-án kelt egységes szerkezetű alapító okirata IV. 2. pont kimondja, a részvényeseknek joguk van a mérleg szerinti és a közgyűlés által felosztani rendelt adózott eredménynek a részvényeikre jutó arányos részére. A II.3.2. pontja szerint az osztalékelsőbbbségi részvény tulajdonosa minden más részvényfajtát megelőzve jogosult a társaság éves adózott eredményéből a részvény névértékére vetített minimálisan 30 % osztalékra. A fennmaradó nyereség osztható fel a részvények névértéke arányában a részvényesek között. Ha

valamelyik évben az osztalékelsőbbiséget biztosító részvények után bármely okból az osztalék kifizetésére nem kerül sor, a következő évben más részvényfajtákba, illetve részvényosztályba tartozó részvényekre a társaság csak akkor fizethet osztalékot, ha az osztalékelsőbbiséget biztosító részvények után az elmaradt osztalék maradéktalanul kifizetésre került.

Felperes 2007. március 26-án előterjesztett keresetében alperest osztalék jogcímén 4.917.000 forint és ennek 2002. június 1-jétől 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-jétől az előző félév utolsó napján irányadó jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamata, továbbá 4.950.000 forint és ezen összeg 2003. június 1-jétől 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-jétől az előző félév utolsó napján irányadó jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, alperes közgyűlése a 2001. évre a 2001. évi gazdálkodás 51.469.000 forint adózott eredményéből 14.900.000 forintot, a 2002. évre a 2002. évi gazdálkodás 95.673.000 forint adózott eredményéből 15.000.000 forintot osztalék kifizetésére jóváhagyott, így részvényeire eső osztalékok összege 2001. évre 4.917.000 forint, 2002. évre 4.950.000 forint, melyet azonban alperes nem fizetett meg. Az osztalékfizetés esedékességének időpontját 2002. június 1., illetőleg 2003. június 1 napjában jelölte meg. A jóváhagyott osztalékok összege igazolására mérlegeket csatolt, valamint mellékelte alperes 2003. október 6-i keltezésű alapító okiratát. Arra is hivatkozott, a 2006. évi mérleg adatai szerint alperesnek nem okozna anyagi megterhelést az osztalék kifizetése.

Felperes a közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt pert indított.

Alperes ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás felfüggesztését, másodsorban az eljárás megszüntetését, annak hiányában a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, 2007. szeptember 3-án közgyűlést tartott, amelyen likviditási nehézségeikre tekintettel 26/2007. számú határozattal 2001. és 2002. évi üzleti év osztaléka megfizetésének időpontját 2010. december 31. napjában határozták meg, ezért a kereset idő előtti. Bejelentette, a felperes a 2007. szeptember 3-i határozat felülvizsgálata iránt 8.G.40.104/2007. számon pert indított, amely perben hozandó döntés a jelen per eldöntésének előkérdése. Hangsúlyozta azt is, a korábbi közgyűlések az osztalék kifizetésének időpontját úgy határozták meg, „arra akkor kerül sor, amennyiben a társaság pénzügyi gazdasági helyzete azt lehetővé teszi.” A hivatkozott határozatokat nem csatolta, indítványozta azonban az akkori részvényesek és vezető tisztségviselők tanúkénti meghallgatását.

A perköltség tekintetében megbízási szerződést csatolt, mely szerint a jogi képviselőt az elsőfokú eljárásban pernyertesség esetén 700.000 forint + áfa megbízási díj, részleges pernyertesség esetén a pernyertesség mértékével arányos

megbízási díj, míg a per másodfokú viteléért az elsőfokú perköltség 50 %-ának megfelelő mértékű megbízási díj illeti meg.

Felperes az eljárás felfüggesztését perfüggőség hiányában ellenezte.

Az elsőfokú bíróság 2008. február 6-án kelt 10.G.40.026/2007/6. számú ítéletével kötelezte alperest felperesnek 9.867.000 forint, ezen összegből 4.917.000 forint után 2002. június 1-jétől 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-jétől a kifizetésig az előző félév utolsó napján irányadó jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamata, míg 4.950.000 forint után 2003. június 1-jétől 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-jétől a kifizetésig az előző félév utolsó napján irányadó jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamata, valamint 840.000 forint perköltség, az államnak 592.020 forint illeték megfizetésére. Az ítélet indokolásában a 10.G.40.031/2005.számú peres irat figyelembe vételével tényként állapította meg, felperes az őt megillető 4.917.000 forint és a 4.950.000 forint osztalékról írásban nem mondott le, a 2001-2002. évi mérleg utóbb önrevízióval nem módosult. Alperes 2005. június 15-i 7/2005.(VI.15.) számú közgyűlési határozatával arról is döntött, a 2001-2002. évi adózott eredményt eredménytartalékba helyezi és nem járul hozzá az osztalékok kifizetéséhez. Ezen határozat - még nem jogerősen - a 10.G.40.031/2009/29. számú ítélettel hatályon kívül helyezésre került. Azt is rögzítette, a 26/2007. számú alperesi közgyűlési határozat felülvizsgálata iránti per 8.G.40.104/2007. számon volt folyamatban. Az osztalékkal kapcsolatos közgyűlések időpontjában hatályos, jelen perben irányadónak tekintett 1997. évi CXIV. törvény 175.§ (1), 169.§ (1), 181.§ (1) bekezdése, 183.§ (1)-(2) bekezdése, 184.§-a és 233.§-a alapján megállapította, a részvénytársaságnak a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról, az adózott eredmény felhasználásáról a közgyűlésen kell döntenie. Kifejtette, a számviteli törvény előírásai szerint, ha az osztalékról a gazdasági társaság közgyűlése döntött, akkor azt be kell állítani az eredménykimutatásba, azt elő kell írni a tagokkal szembeni kötelezettségként. Az osztalék ki nem fizetése esetén az osztalék csak a tag írásbeli lemondása esetén helyezhető eredménytartalékba, ezért ilyen nyilatkozat hiányában utóbb a legfőbb szerv nem dönthet az osztalék eredménytartalékba helyezéséről. Felperes az osztalékról nem mondott le, ezért az felperes részére esedékessé vált, alperes egyoldalúan az osztalékfizetésre vonatkozó kötelezettségét nem módosíthatja.

Az ítélettel szemben alperes fellebbezett jogi képviselő útján. Fellebbezését 2008. december 1-jén kiegészítette. A per megszüntetését, illetőleg a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Állította, a felperes részére járó osztalék kifizetésének határideje még nem járt le, a felperesi követelés idő előtti. Ismét hangsúlyozta, a korábbi közgyűlési határozatok a osztalékfizetés időpontját nem határozták meg. Kifogásolta, hogy az ennek igazolására indítványozott tanúbizonyítási indítványát az elsőfokú bíróság mellőzte, a mellőzés indokát nem adta. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak sem, miért 2002.,

illetőleg 2003. június 1-jében állapította meg az esedékesség időpontját, amikor a társaság jogosult a pénzügyi lehetőségeinek figyelembe vételével megállapítani az osztalékfizetés határidejét.

Bejelentette, a felperes által a 2007. szeptember 3-i közgyűlési határozatok felülvizsgálata iránt indított perben az elsőfokú bíróság 2008. február 6-án kelt 8.G.40.104/2007/5. számú, a 26/2007. számú közgyűlési határozatot is hatályon kívül helyező ítéletét a Fővárosi Ítéltábla 2008. október 9-én kelt 14.Gf.40.159/2008/5. számú ítéletével megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. Ebből következően az osztalékfizetés 2010. december 31-i határidejét megállapító határozat hatályos, a felperesi követelés teljesítési határideje még nem járt le.

Előadta azt is, a jelen pernek nem az osztalék visszavonása volt a tárgya, hanem a kifizetés időpontjának meghatározása, ezért az elsőfokú bíróság ezen ítéletét nem indokolhatta volna a 10.G.40.031/2005. számú perben hozott határozata indokolásával egyezően.

(A Fővárosi Ítéltábla az említett határozatában egyebek mellett kifejtette, a közgyűlés szabadon dönthet a kifizetés legkorábbi időpontjáról, ez a döntés azonban a gazdálkodás körébe tartozó olyan határozatnak minősül, amelynek bírósági felülvizsgálatára a Gt. 45.§ (1) bekezdése nem ad lehetőséget.)

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, alperesi társaság hosszú ideje kiemelkedően prosperáló vállalkozásnak számít, a másik két részvényes a kiszorítására törekszik, de az őt megillető, már jóváhagyott osztalékra igényt tart. Kiemelte, alperes nem igazolta, csupán hivatkozott arra, korábban úgy rendelkezett, az osztalék kifizetését a pénzügyi lehetőségektől függően teljesíti, a határozatokat tartalmazó jegyzőkönyveket a cégbíróságra sem nyújtotta be. Állította, miután azon mérlegek keltezése (elfogadása) napja, amelyekből kitűnik, a közgyűlés elrendelte az osztalék megfizetését május 31. volt, s külön fizetési határidő megjelölése hiányában a fizetési kötelezettség teljesítése a Gt. 7.§ (1) bekezdésében foglaltakra is tekintettel nyomban esedékessé vált, helyesen határozta meg az elsőfokú bíróság is 2002., illetőleg 2003. június 1-jében az esedékesség időpontját. Azt, hogy az osztalék már esedékessé vált, az is igazolja, a 26/2007. számú határozatban alperes rendelkezett kamatfizetési kötelezettségéről, illetőleg amennyiben alperes szándéka a későbbi kifizetésre irányult volna, akkor már az adózott eredmény felhasználásáról döntés időpontjában az adózott eredményt eredménytartalékba helyezte volna.

Hangsúlyozta, az eredmény felosztását elrendelő határozatok alapján megnyílt már egyszer a joga az osztalék követelésére, ez a joga utóbb közgyűlési határozattal sem vonható el, a régi Gt. 224.§ (3) és az új Gt. 220.§ (3) bekezdéséből is az következik az osztalékfizetés elrendeléséről való döntés utóbb egyoldalúan nem módosítható. Bejelentette, a Fővárosi Ítéltábla fellebbezésben hivatkozott határozata ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A 2006. június 30-ig hatályban volt, de a jelen eljárásban még alkalmazandó gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (Gt.) tartalmazott rendelkezést a részvénytársaságok működésére, a részvényesek jogaira, kötelezettségeire nézve.

A 233.§ e) pontja értelmében a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A 225.§ (1) bekezdése szerint a részvényesnek joga van a részvénytársaságnak a számviteli szabályok szerint számított adózott eredménye közgyűlés által felosztani rendelt, részvényei névértékére jutó arányos hányadára, az osztalékra.

A (3) bekezdés úgy rendelkezik, a közgyűlés az osztalék kifizetéséről az igazgatóságnak a felügyelő bizottság által jóváhagyott javaslatára, a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásával egyidejűleg határozhat. Nem fizethető osztalék, ha ennek következtében a részvénytársaság saját tőkéje a számviteli jogszabályok szerint számított módon nem érne el a részvénytársaság alaptőkéjét.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 39.§ (3) bekezdésének 2003. december 31-ig hatályban volt, a 2001. és 2002. éves beszámolók elkészítésére irányadó rendelkezése szerint a tárgyévi adózott eredmény akkor fizethető ki osztalékként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető, az évi rendes közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozott az éves beszámoló tárgyalása, elfogadása, s ezzel egyidejűleg az adózott eredmény felhasználásáról döntés. Ennek keretében - a pénzügyi feltételek fennállta esetén - dönthetett a közgyűlés osztalék fizetésről, vagyis az eredménynek - vagy egy részének - részvényeseknek juttatásáról, vagy akár más célú felhasználásáról. Amennyiben pedig a közgyűlés az osztalékfizetésről határozott, e döntés a társaság és a részvényes között kötelmet keletkeztetett, az osztalék teljesítése a társaság kötelezettségévé vált, a részvényesnek pedig ezzel egyidejűleg megnyílt a joga a jóváhagyott osztalék részvényeire jutó arányos része követelésére, amely igény jogi természetű folytán utóbb közgyűlési határozattal már nem volt joghatályosan érinthető, alakítható, megváltoztatható.

Az adott ügyben alperes közgyűlése a 2001. és a 2002. évi éves beszámolót tárgyaló közgyűlésén az adózott eredmény terhére alperes által sem vitatottan osztalék fizetéséről döntött.

A fent kifejtettek szerint felperesnek ezzel igénye keletkezett a részvényeire eső osztalék kifizetésére.

Alperes az osztalékfizetési kötelezettségének nem tett eleget, az osztalékfizetéssel az esedékesség napjától késedelembe esett, ezért az osztalékot, a késedelmi kamattal együtt megfizetni tartozik, helytálló tehát az elsőfokú bíróság marasztaló határozata.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a pereszes alperest kötelezte a Pp. 78.§ (I) bekezdése alapján a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5)-(6) bekezdése és 4/A.§-a alkalmazásával megállapított ügyvédi munkával arányban álló mérsékelt összegű, ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2009. május 14.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bírósági ügyintéző